

- Šmigel M., Kruško Š.: Opcia. Proces opcie a presídlenia občanoc Československa do ZSRR na zaklade československo-sovietskej dohody z 10. júla 1946. Prešov: Koordinačný výbor reoptantov Slovenskej republiky v Prešove 2005.
- Wójtowicz-Huber B.: Konwersje Łemków na prawosławie w przededniu I wojny światowej – przesłanki polityczne, socjalne i kulturowe. (Maszynopis udostępniony przez autorkę).
- Wójtowicz-Huber B.: Władze polskie wobec sytuacji wyznaniowej na Łemkowszczyźnie w okresie międzywojennym. W: Łemkowie, Bojkowie, Rusini – historia, współczesność, kultura materialna i duchowa. T. IV. Cz. 2. Red. S. Dudra, B. Halczak, R. Drozd, I. Betko, M. Šmigel. Słupsk–Zielona Góra: Drukarnia Wydawnictwo „Druk-Ar” 2012.
- Wyrembelski S.: Kwestia kształcenia duchowieństwa dla Apostolskiej Administratury Łemkowszczyzny. W: Łemkowie, Bojkowie, Rusini – historia, współczesność, kultura materialna i duchowa. T. IV. Cz. 2. Red. S. Dudra, B. Halczak, R. Drozd, I. Betko, M. Šmigel. Słupsk–Zielona Góra: Drukarnia Wydawnictwo „Druk-Ar” 2012.

WPLYW WYZNANIA NA TOŻSAMOŚĆ NARODOWĄ ŁEMKÓW

S u m m a r y

Łemkowie zamieszkują pogranicze ukraińsko-słowacko-polskie. Od najdawniejszych czasów byli związani z chrześcijaństwem obrządku wschodniego (prawosławiem). W XVI i XVII wieku stali się unitami (grekokatolikami). W XIX i XX wieku część Łemków przeszła na wyznanie prawosławne. Większość pozostała jednak wierna Kościołowi grekokatolickiemu. Współcześnie Łemkowie wyznania grekokatolickiego najczęściej uważają się za przynależnych do narodu ukraińskiego. Łemkowie prawosławni najczęściej uważają się za odrębny naród.

Streścił Bohdan Halczak

Słowa kluczowe: grekokatolicyzm, Łemkowie, prawosławie.

INFLUENCE OF RELIGION ON LEMKO NATIONAL IDENTITY

S u m m a r y

Lemko inhabit the borderland between Ukraine, Slovakia, and Poland. Since ancient times they have been associated with the Eastern Rite Christianity (Orthodox). In the 16th and 17th centuries, they became Uniates (Greek Catholics). In the 19th and 20th century some of Lemko people passed to the Orthodox faith. Most, however, remained loyal to the Greek Catholic Church. Today, the Greek Catholic Lemkos usually think of themselves as members of the Ukrainian people. Orthodox Lemkos usually think of themselves as a separate nation.

Summarised by Bohdan Halczak

Key words: Greek Catholicism, Lemkos, Orthodoxy.